

Agg.

THESES

De

IVRE PVBLICO.

D. O. M. A.

Permissu superiorum

P R E S I D E

Clarissimo & Consulissimo Viro

DN. CVNRADO RITTERS-

HVSIO JC. ANTECESSORE

& Consiliario Norico, Praeceptore
suo observando

Publica disquisitioni subjecta

a

WOLFGANGO-HEINRICO Ruprechti,
Suinfurteni Francone.

In Academia Altorphina auditorio I Ctorum
Welsriano.

Ad diem XIX. Martii,

ANNO

M D C X I.

ALTORFI,

Apud Cunradum Agricolam.

79.

6

1611 2

131

3

Clarissimo Viro

DN. GEORGIO Ruprecht/
JUNIORI, V. J. D. FRATRI
SVO GERMANO

NEC NON
Prudentissimo Viro

DN. JOHANNI Merken/ CIVI
AC SENATORI SVINFVR.
TENSI, SORORIO
SVO.

Has de Jure Publico theses

Honoris & Amoris testif. gratia

dedicat

Wolfgangus Heinricus
Ruprecht/auctor &
Respondens.

M D C X M

DE JVRE PVBLICO.

THE SIS I.

N Ita civilis in societate est: Societas in commercio & imperio. ^aVnde prudenter cōmunitas cōmunicis, (societas humana conservatrix. ^b) duplex: altera cōconomica ad commercium: altera Politica ad imperiū spectans. ^cEodem planè sensu ^dCtis jus humanum d aliud publicum, aliud privatum. Publicū est quod ad statum rei Romana spectat. ^e

^a Lips. 2. civ. doctr. five polit. 1. ^(b) v. Lipf. 3. c. D. 1.
^(c) Aristot. 6. Ethic. ad Nicomach. 8. ^(d) v. Donell. 2. comm.
^(e) l. 1. § huius studii ff. de J. & J. § huius studii. J. cod.

II.

Jus publicum, (de quo in Pandectis tractari manifestum est. ^a) in sacris sacerdotibus & magistratibus consistere Vlpianus scribit. ^b Vtiosè. Nam jus sacrum, quod circa sacra & sacerdotes versatur, ad publicum non pertinet. ^c Ad illud autem pertinent res publica, dquas Vlp. silentio perperam preterit.

^a Wesenb. in π ff. de J. & J. nu. 14. sibi in π. ff. d. juris. num. 4. contrarius nullam in Digestis de jure publico tractationem institutam esse scribit. Sed Cabot. 1. disp. jur. publ. & priv. 1. distinguit inter jus merè publicū: & jus publicum ad privatum deflectens. Illud in Pandectis omissum

esse putat; Hoc vero non item. Ego indistincte statuo, juris
publici tractationem etiam Pandectis esse insertam, sed bre-
vissimā. Non, quod Pandectē sint compilatae ex J Ctorū lib.
quorum officiū olim (Hodie secus est, Bart. in tr. de regim.
civ. nu 6. P. Heig. q. jur. civ. et Saxon. p. 1. q. 11. in pr.) diversum
erat ab officio moderatoris Reip. in quo juris publici cogni-
tio requirebatur, teste Anton. apud Cic. 1. de orat. Legimus
.n. apud eundem Cic. 3. de orat. & Pomp. in l. 2. § post hos
quoq. 46. ff. de O. J. multos J Ctos fuisse non tantum juris
privati, sed & publici peritissimos. Sed, quod magna in pu-
blicis rebus facta fuerit mutatio, post veterum prudentum,
ex quibus ff. constant, tempora; ut sic non potuerint multa
in Pandectis ponendi de jure publico, utpote jam quadantenus
ab rogato aut mutato l. i. § Sed si quæ. 10. C. de vet. jur. E-
nucl. Accedit, quod veterint Imp. ea Pandectis inseri, de
quibus cautum est in libris Codicis l. 6. § similiq; modo. 15.
C. d. tit. Extat autem juris publici expositio plenior in Co-
dice. Giphan. in Oecon. lib. 49. ff. Quamvis & in eo parci-
cius de jure publico, quam de privato aetum fuerit, forte
quod jus publicum minus sit in ysu necessarium Cicer. 1. de
LL, ideoq; prolixius non tractandum arg. l. legavi. 25. ff. de
liberat. leg. aut verius. quod Imp. vt L. Regia legibus solu-
til. princeps. 31. ff. de LL, maluerint Rempub. regere arbitrio,
quam scriptis legibus Cabot. d. lib. 1. disp. jur. pub. &
privat. c. 1. Wefenb. in Oecon. lib. 1. C. (b) in l. 1. § huius stu-
dii. ff. de J. & J. (c) l. vt inter. 20. C. de SS. Eccles. Juris pu-
blici enim finis est utilitas publica Cic. 3. de LL. d. l. i. § hu-
ius studii, ibi: publicè utilia &c. Sed juris sacri finis principali-
lis est cognitione & cultus Dei v. Donell. 2. comm. 3. & 6. Fr.
Rosell. disp. de J. publ. th. 10. Gratianus quidem jus sacrum
sub publico comprehendit in c. jus publicum dist. 1. Nec mirū,
Cum hoc ipsius postulaverit religio, cuius vestigia imitari
nos non decet. Quis enim ignorat, jus sacrum Pontificiorū,
(è quorum numero fuit Gratianus Monachus Bononiensis
Vult.

Vult. in proleg. J. R. de studio jur.) excogitatum esse, non
in honorem Dei, sed ad firmandum regnum Pontificium,
ideoque pro varietate temporum sapientiam variatum Rosell. d.
disp. th. 11. post Alberic. de Rosat, in l. benè à Zenone. nu.
18. C. de quadr. proscript. Marsil. de Manandro Patavin. p.
2. defens. pacis, c. 2. & c. 5. aut. Brutus fulm. sub tit. crimen
sacrilegii. pag 84. & seqq. Vlpianum quid moverit, quod ju-
ri publico, facrum subjunxerit, non satis constat. Nam Ro-
mani, ceteroquin Ethnici, religionem pro tempore inter-
pretati non sunt, sed sacris imperia servire non dubitabant;
omniaq; post religionem ponenda duxerunt, etiam in qui-
bus summae majestatis decus conspicui voluerunt, si credi-
mus Valerio Maximo & Arnaldo Clapmario. 5. de arcan.
Rerump. 4. aduersus Machiavellum, Donellum 2. comm.
6. et Fr. Rosellum d. th. 10. (d) Fr. Rosell, in disp. sua de J.
publ. th. 12 & 60. Diff. Cyn. in l. 1. § huius studii, ff. de J. &
J. Arnold. Clapmar. lib. 1. de arcan. rerumpub. c. 21. Vide-
tur & plura omisisse Vlpian. in sua juris publici circumscri-
ptione, quasdam nimirum personas ad Reipub. statum per-
tinentes, ut opifices, negotiatores &c. Sed recte hanc in-
rem Bartolus in tr. testimon. num. 91. Alii, scribit, sunt ne-
gotiatores, alii alia ministeria exercentes; Hi sunt omnes a-
etatis ad civilem vitam ordinandam. Licet tamen praedicta
ad finem civilis boni inventa sint: tamen homines utuntur
his ad finem proprii boni, scil. ut propriam substantiam au-
geant: & sic secundum usum pertinet magis ad prudentiam
Oeconomicam, ita Bart.

III.

*Consistit igitur jus publicum in magistratibus.
Et rebus publicis. Magistratus aut est summus
aut Inferior. Summus b' summam in tota Rep.
autoritatem et Imperium obtinet. Inferior par-
ti Reipub. praest. c*

A 3 Qui

a) Qui summam in Repub. potestatem obtinet, non quidem propriè magistratus dicitur, ut docet *Magnificus* Dn. *Prorektor & Doctor noster Scip.* Gentil. 2. de jurisd. 27. Attamen hīc magistratus nomen illi tribuimus, non se-
cūs ac successionem ex testamento dicimus legitimā, quam-
vis tantum successio ab intestato propriè legitima dicatur 1.
lege obvenire. 130. vbi *Gœd. ff. de v. s.* (b) Qui est vel Mon-
archicus, vel Polyarchicus; & hic vel Aristocraticus; vel De-
mocraticus. *Aristot.* 3. *Polit.* 5. *Althus.* c. 32. *Polit.* & l. 1.
J. R. c. 8. Solent autem Politici disputare, quānam Reip. forma,
inter Monarchiam, Aristocratiam & Democratiam sit optima? Mixtam ex illis tribus præfert *Polyb.* 1. 6. Mon-
archiam cæteris anteponunt *Hieron.* *Cagnol.* de regim. bo-
ni princ. num. 46. *Lips.* 2. *polit.* 2. *P. Gregor.* lib. 5. de Re-
pub. c. 3. & 4. & lib. 21. *Syntax. art.* *mirab.* c. 4. *Fr. Patrit.*
lib. 1. de regno & regis instit. tit. 3. Pro quibus facit c. in api-
bus. 7. q. 1. Aristocraticæ palmarum desert clariss. affinis meus
Ioh. Bapt. *Lenccius obs.* *polit.* 282. & *Frideric.* *Tilem.* *disp.*
Pand. 2. th. 10. p. 1. qui etiam scribit *Apostolorum statum*
fuisse Aristocraticum, auctoritate *Jo. Calvini* lib. 4. instit.
6. § 9. & c. 20. § 8. cui adde *Guliel. Witakerum de Pontif.*
Rom. controv. 1. advers. *Bellar.* & *Abrah.* *Scultet,* in *Syn-*
thesi doctrinæ Epiphaniæ c. 21. Democratiam laudat *Ma-*
chiavellus in discurs. ad *Livium.* *Lambertus Danæus.* 1. po-
lit. Christ. c. vlt. considerandam suadet naturam aſſuetati-
onem populorum, virtutem, libertatem, divitias, nobilita-
tem, magnitudinem loci, aliasq; circumstantias: & his con-
venientem Reip. statum deligendum esse, pugnantem, vel
non constituendum, vel constitutum statim tollendum ac
mutandum. His jungantur quæ scribunt *Aristot.* lib. 4. po-
lit. c. 1. & 12. *Bodin.* 5. de Repub. c. 1. *Fr. Patric.* lib. 1. de in-
stit. Reipub. tit. 4. *Bart.* in tr. de regim. civit. num. 15. &
seqq. *Tilem.* 5 cit. loco. Ego hæc Politicis dijudicanda relin-
quo, (c) v. *Vult.* 1. *J. R.* 11. & 12.

Magistra-

IV.

*Magistratus summi^a (ut in Imperio Ro-
mano, principis^b) hac ferè jura^c sunt : Leges
condere, easq; interpretari, abolere :^d Bella in-
dicere ac finire :^e Magistratus constituere :^f
Monetas cudere. & vectigalia & tributa exige-
re :^g Potestatem vita & necis, & provocatio-
nem extremam habere :ⁱ &c.*

a) Sive is sit Monarchicus, sive Polyarchicus. Nam quo-
ad imperii jura Rerum pub. species non discriminantur Fri-
der. Tilem p. 1. disp. 2. Pand. th. 8. (b) Principem (scil. Ro-
manum) legib. solutum esse Vlpian scribit in l princeps. 31.
ff. d. LL. sed quibus? An legib. caducariis, lulia nimirum &
Papia? vt vult Cuiac. 15. obs. 30. An legib. pcenariis? vt Gra-
ciinterp. accipiunt. An tantum solennitatibus legum? vt
opinatur Coras. 2. miscell 4. & 5. & Donell. 1. comm. 17. An
verò legib. tantum videtur esse solutus? vt existimat Go-
thof. in d. l. 31. Puto principem omnibus legibus merè po-
sitivis solutum esse, non verò divinis, naturalibus & gen-
eticis, cum Vult. in § fed & quod princi. J. d. 1. N.G. & Ci-
vili. Fachin 1. controv. 2. & præceptore meo Dn. Gottfri-
do Müllero disp. feudal. 2. th. 1. Hinc cum contractus ferè
omnes sint juris gentium l. ex hoc jure. 5. ff. de J. & J. se-
quitur principem contractum suum servare teneri. Lopez.
1. 1. animadver. c. 35. Diff. Bart. in l. Cæsar. ff. de publican.
& vectigal. A. Gail. 2. obs. 127. num. 8. Cæterum principa-
tus seu Imperii Romani axioma, sive Monarchia Roma-
na, translata est à Græcis ad Germanos, non beneficio
Papæ, vt ineptè gloriantur Pontificii Alphonsus Alva-
retz cap. 6. specul. summ. Pontif. & Imp. per cap. venera-
bilem, 34. § verùm illis, vbi Innocent. & Panorm. num.

18. X.

18. X. de elect. ac novissime Rob. Bellarminus singulari libro, quem refutarunt nostri, ex professo Francisc. Junius Biturix; sed jure belli & victoriae, Dresser. Isag. hist. millen. 5. & sic justo titulo, § item ea. 17. J. de rer. divisi. An autem illa Romanorum Monarchia, etiamnum sit penes Germanos? disputatur. P. Costal. in I. de quibus. 32. ff. de LL. omnino dubitat, an adhuc sit Imperium Romanum, aut vbinam sit. Bodinus vero c. 7. methodi historiarum & 2. de Repub. 6. & 4. de Repub. 2. negat Imperatorem Germanicum Monarcham esse. Sed pro Monarchia Romana adhuc durante apud Germanos, acerrimè pugnant Osiander ad c. 7. Daniel. Phil. Melanrh, in præfat. Chronic. Carions. Matth. Dresser, in orat. de quatuor Monarch. & in peculia-
ri sua de quarta Monarchia orat. Schleidan. de 4. summi Imper. lib. 3. & passim per to. tr. Bart in l. hostes. 24. num. 3. & seqq. ff. de capt. & postlim. revers. & super const. ad re-
prim. ad § totius orbis nu. 8. Hostiens. in c. per venerabi-
lem. § videbatur. X qui filii sint legit. Panorm. conf. 51. nu.
1. p. 2. Felin. in c. cum non liceat. 12. num. 10 & seq. X. de
præscrip. Goden conf. i. sub tit. quom. & qual. Imp. & reg.
Roman. primò fuer. ap. pop. Rom. nu. 5. 6. & 7. Fr. Zoan-
netus in tr. de Rom. Imp nu. 48 & 135. Georg Lorich. conf.
2. de vindic. Germ. in exterios Heig q. 2. num. 18. & seqq.
p. 1. P. Gregor. lib. 6. de Repub. c. 13. Treutl Vol. 1. Disp.
1. th. 5. lit. a. Ego hanc litem meam non facio, sed eam aliis,
juris Germanico-Roma, publici peritis relinquo. (c) Vocan-
tur jura maiestatis, regalia majora, jura Imperii Dd inc vn.
quæ sicut regal. A. Clapmat. 1. de arcan. rerumpub. 10. Sunt
que hæc jura maiestatis ita propria, ut individua sint, & com-
municari cum nomine vñquam possint Cyn. in I. si viva
matre. 3. C. de bon. matern. Bald. in I. omnes. 4. C. de
præscript. 30 annor. Neq; tamen hinc, neq; aliunde recte
colliges, adversus Principes tuperiorem recognoscentes, læ-
se maiestatis crimen (de quo vt & aliis criminibus publicis
v. Vult.

v. Vult. i J R. 47 & 2. J R. 19) non committi Gothofr. ad
I. 1. ff. ad L Iul. majest. Diff. Socin 2. conf. 275. Mynsing.
Resp 44. (d) I. 1. 3 8. & vlt. C. de LL. I placuit. C. de judic.
Localem tamen legem (quam statutum appellare solemus,
c. vt animarum, 2. de constit. in 6.) etiam magistratus infe-
rior, in suo territorio perpetuam dignitatem & jurisdic-
tionem habens condere potest Bart. in l. omnes. 9. num. 8. ff.
de J. & J. Borch. c 5. de feud. num. 37. And. Gail. 1. de P.P. c.
6. num. 10. dummodo adhibeat superioris consensum arg.
c. cum consuetudinis. 9. X. de consuet Bart. in d. l. omnes.
9. num. 7. ff. de J. & J. Bald in l. 2. in 3. notab. C. eod. al-
legati à Wesenb. in 2. num. 3. ff de LL Diff. Jason. in d. l.
omnes num. 26. & Bolognet. ibid. Hic non incommodè
queritur: An interlocutio Principis, quando scil inter duos
de re aliqua interloquitur, habeat vim legis generalis? Neg.
nisi princeps expresè dixerit, se illam interlocutionem vim
legis generalis obtinere velle. I. 2. & 3. C. de LL Iul Pac. 1.
Antin. 17. Diff. Duaren. in comment. ad tit. ff. de Constit.
princip. (e) I neminem 17. C. de re milit. lib 12. W elembec.
conl. 46 n. 8. Nec enim bellum justum est: nisi quibus neces-
sarium. Samnit. apud Liv. lib. 9. decad. 1 in prin sed qui supe-
riorem recognolunt, possunt coram eo institutis actioni-
bus res repeteret, injuriasq; sibi factas vlcisci I. 13 ff. quod met.
caus. I. 14. C. de Iud. Lamb. Dan. 7. Polit. Christ. 3. Est autem
jure belli indicendi nullum ferè majus jus majestatis. In bel-
lorum siquidem suscipienda, rum rationibus, universa Re-
pub. salus vertitur. Quo itaque res ista periculosioris aleæ
plenior, eò majore consilio atque deliberatione suscipienda,
Herm. Kirchner. disput. Polit. 2. th. 5. lit. Q. Videatur de re
militari P. Gregor lib. 19. Syntagma. & lib. 11. de Repub &
integri hac de re oöscripti tractatus D. Alberici Gentilis, Geor-
gii Obrechti, Henrici Boceri, &c. & passim feudistæ: Ex qui-
bus seqq; placet excerpere quæstiones. 1. Q. Num Pontifi-
ci jus bellandi competit: N. arma enim Pontificis debent
esse

esse fletus, orationes, lachrymæ c. non pila, c. reprehensibili-
te, c. conveniens. 23. q. 8. c. si quis vult. distinct. 36. Diff. Al-
phonſ. Aluaretz. c. 16. de potest. & jure Pontif. num. 7. II. Q.
Num omnes evocati à principe ad bellum ire teneantur? Et
quidem jure Romano ferè omnes, (paucis exceptis de qui-
bus Vigel. p. 1. meth. 1. ciu. lib. 3. c. 20.) coacti fuerunt ad mi-
litiam, & pro gravi delicto habitum detrectare munus mi-
litiae, adeò ut C. Vettienus æternis vinculis à Senatu Ro-
mano punitus fuerit, ejusque bona publicata, quod sinistra
manus digitos, ne bello Italico militaret sibi abscondet, refe-
rente Valer. Maxim. lib. 6. c. 3. Censuit enim Senatus, inquit
Historicus, eum, qui honestè spiritum in acie profundere
noluit, curpiter in catenis consumere spiritum suum debere.
Sed hodie distinguendum est: aut enim invaditur princi-
patus, nec militum copia haberi potest: aut non. Priori ca-
ſu omnes idonei cogi possunt ad militiam. Posteriori ca-
ſu, nobiles tantum & habentes feuda militaria, obnoxia
huic muneri: reliqui, principi vestigalia & indistiones sol-
vunt, vt ab hoc munere subleventur Panormit. in c. sicut &
infra. num. fin. X. de jurejur. P. Gregor. lib. 11. de Rep. c. 3.
num. 12. vid. Clariss. Dn. Præſ & Præcept. mei, Conradi Rit-
tershusi, partit. feud. lib. 2. c. 1. III. Q. Num negotiatores
possint militare? Negativam indistincte (nulla videlicet in-
ter negotiatores habita differentia) contra Vigilium ad ru-
bric. num. 15. I. de testament. milit. amplector, cum Accur-
sio in I. milites. 45. ff. ex quibus causis major. 25. ann &c.
& in I. si cohortalis. 12. §. sed eriam. C. de cohortal. lib. 12.
Claud. Cotereo lib. 1. de jure & privileg. milit. c. 8. Luca de
Penna, in I. un. num. 1. C. negot. ne milit. Paride de Puteo
in tract. de re milit. lib. 1. sub rubr. an. viri negotiatores, &c.
num. 2. P. Gregor. 4. de Repub. 7. num. 6. & sequen. per text.
I. un. C. negot. ne milit. & I. si cohortalis. 12. C. de cohortal.
lib. 12. Sunt enim negotiatores ut plurimum debiles &
invalidi, ideoque malo facile succumbunt, ob vitæ suavi-
tatem

tatem in militia deficiente Coter. dicto loco. Q[uod]o sensu
Lip. 5 Polit. 12. scribit, hanc etiam notam in militibus esse
attendendā, quo scilicet genere quæstus aut artis sepe suspen-
tent. Nam ad mollietatem aut duritatem, ignaviam & fero-
ciam haud leviter hoc facit. Hodie tamen & opifices & ne-
gotiatores ad militare cingulum admittuntur. Vigilius cit.
loco. Sed vide super hodierna militia querelam Justi Li-
psi. 5. Polit. 8. I V. Q. Num omnes res indistincte, siue mo-
biles sint, siue immobiles in bello captiæ fiant capientium?
Aff. argum. §. item ea. 18 J. de rerum divisione. I. natura-
lem. 5. in fin. & I. 7. ff. de acquir. rerum dominio. Don. 4.
Comm. 21. Aristoteles 4. Polit. 4. Et mobiles quidem ita
sunt capientium priuatorum, ut Imperatoris vel Ducis as-
signatione minimè opus sit Gædeus in 13 §. eius qui. num.
11. ff. de Verb. Signif. Diff. Bartolus in I. naturali. 5. §. finali.
in prima & secunda lectura. ff. de acquirendo dominio. Baldus in §. item ea. num. 6 & 7. Inst. de rerum divisione. Im-
mobiles verò, non sunt privata sed publica leg. si capti-
vus. 20. §. 1 ff. de captiv. & postlim. rev. Donellus 4. Com-
men. 21. V. Q. An fides hosti, data sit servanda? Affirmo
per cap. noli. 23. quæst. 2. Hottman. ill. quæst. 7. Hinc con-
cludo, captivum ab hoste legitimo, hac cum conditione, ut
Αύτον solueret dimissum, redire ad solutionem teneri.
Treutler. vol. i. disput. 6. thes. 7. litera a. Diff. Bartol. Bald. &
Aléx in locis ap. Treutl. ibid. alleg. Ut autem ab illa conven-
tione dimissus recedere non potest, ita neque dimittens.
Vnde etiam si hic illius facultates majores, quam putarat,
postea deprehenderit, tenebitur tamen priori conuentioni
flare, nee summam ampliare poterit, ut rectè judicarunt
Assessores Parlamenti Cratianopolitani, teste Guid. Papa
decis. 113. incip. in facto guerrarum. VI. Q. Vtrum prin-
ceps captivus pacem contrahens, restitucionem ex edicto
de vi & metu prætendere possit? Affirmant Dd. communi

Bart. in l. convent. ff de pact. Bald. consil. 364. Dec. consil. 219.
sed ex imperitiâ juris fœcialis, ut optimè demonstrat Bodin.
lib. 5. de Repub. c. 6. n. 596. VII. Q. Dux Brabantia, Imper.
Romani & Regis Franciæ Vasallus, confœderationem fe-
cit cum Anglis, antiquis regum Franciæ hostibus: queritur,
an commiterit feloniam, ita ut feudis, quæ habuit à rege
Franciæ, potuerit priuari? Nego Injicit enim illud foedus, non
ut regis Franciæ, sed ut Imp. Romani Vasallus. pulchritè Ni-
col. Euerard. à Middelb. in loco de tanquam seu respect.
VIII. Q. Num veneno hostem liceat occidere? N. contra
Bald. Defensio enim in bello esse debet. At contra vene-
num nemo se tuetur. l. 1. §. 17. ff. ad S C. Syllan, Fr. Rosell.
thes. 52. de jure publ. Iustusmodi sceleratissimis artibus, velu-
ti Medeæ taberna, Papatus plenissimus, testibus scriptorib.
Vitar. Pap. Rom. Imò & sacris venena adhibere, illis Sacer-
dotibus nulla religio est. Injecto enim in calicem yeneno,
dum rem divinam faceret, eo modò Victorem 3. Pontifi-
cem suum Divum fecerunt. v. Kirchner. disp. Polit. ult. hy-
poth. 5. lit. a. Tandem notandum Christianorum inter se
dissensiones, non tam bella esse, quam lanienas, ut rectè sen-
tit Wesemb. in 27. ff. de captiu. & postlim. reuerst. Et Anton.
Corset. in tr. de potestate regia. p. 5. n. 36. Non poslunt, in-
quit, reges insurgere contra fideles, prout hodiè principes &
reges Christiani bella inter se gerunt. Vnde miratur Ho-
stensis, qualiter à suis confessoribus absolvantur v. Bartol.
in l. hostes. 24. in fin. ubi Alban. in addit. ff. de capt. & post-
lim. rev. Coepolla in tr. de servit. virb. præd. c. 1. n. 4. (f). l. ff.
ad L. Iul. de ambitu. Bart. in l. 1. C de dignitat. (g) c. un quæ
sint regal l. 2. C. de falsa moneta. l. 1. C. de vet. numism pot-
estate. Vbi de hoc majestatis jure D. d. tractant, querere so-
lent: An creditis certo numero thaleris vel aureis, solutio
thaleris vel aureis fieri debeat, an verò alterius generis num-
mos, puta minutam reddete pecuniam debitor jure poslit?
Prius negamus cum Hottm. ill. quæst. 15. Donell. in l. 3. n. 10.
ff de

85.

ff. de reb. cred. Fachin. 2. controver. 49. Diss. Bart. & Go-
thofr. in l. 3. ff. de reb. cred. & idem Bart. in l. 1. §. ult. ff. de auro
& arg. leg. Boët. decis. 327. Non procedit autem nostra len-
tentia. 1. Si pacto conuenerit, vt in eadem forma præstetur
pecunia æstimatio; tunc enīm, si ea forma reperitur, in spe-
cie solvenda est, arg. l. 43. ff. de pact. l. 23. l. semper. ff. de R. l.
Recess. imperii, Anno 1559. ubi habetur ordinatio monetæ.
§. Die jetzt gemeine /c. ibi. Was hievor auffgetheidige vnd
verschrieben ist /c. Si vero amplius non reperiatur, æstimatio
antiquæ monetæ in alia solui poterit Andr. Gail. 2. obser. 73.
n. 6. Myns. cent. 1. obser. 61. & cent. 4 obser. 1. Toming. decis. 19.
arg. l. si dominus 71. § qui confitetur. ff. de leg. 1. 2. Si maxi-
mum ex ea æstimationis præstatione damnum pateretur
creditor, quod fieret, si minutissimam monetam solueret
debitor, quam non ita commodè creditor erogare posset,
aut aliò transferre, arg. l. 3. ff. de reb. cred. l. Paulus. 99 ff. de so-
lut. d. ord. moner. §. Die jetzt gemeldte gemeine Reichemünz /c.
Hisce affinis est illa quæstio: An si nummorum mutatio
contigerit ita ut creuerint vel decreuerint creditoris sit of-
ferenda æstimatio, quæ fuit tempore contractus, an quæ est
tempore solutionis? Prius verum est Myns 4 obser. 1. Andr.
Gail. 2. obser. 73. n. 3. ubi tradunt hanc sententiam in Camera
Imperiali approbatâ esse. Approbata etiam ea est ab Augusto
Electore in Saxonia, p. 2. const. 28. Assessionibus Grationo-
politanis Guid. Pap. decis. 493. vers. conclusio ergo. & Docto-
ribus commun. Gabriel. Roman lib. 3. comm. conclus. tit de
solut. & lib. 1. conclus. n. 1. Pinell. in l. 2. in Rub. p. 1. n. 21. & seq.
C. de res vendit Cora. 3. miscell. 13. n. 5. Hottm. ill. quæst.
15. Regner. Sixtin. tr. de regalib. c. 9. n. 117. & seqq. Diss. Fa-
chin & ab eo alleg. 2. controv. 9. (h) l. vestigalia. 10 in pr. ff. de
public. l. 3. & tot. t. C. noua vest. inst. non posse. Clar. in. §.
feudum. q. 29. n. 1. Myns. 1. obser. 29. n. 1. cum 4. seqq. Guido
Papa decis. 197 & decis. 444 n. 1 in fin cum n. seq item decis.
55. n. 11. Consistit autem vestigia in pecunia numerata, nec

B. 3

con-

consuetudine introduci potest, ut species loco vestigialis sol-
vatur. Henningus Goeden. conf. 7. & 8. Schneidévv. in §. ca-
pите 3. n. 3. I. ad L. Aquil. Querī hīc non incommodē potest.
1. An princeps pro maritanda filia tributū imponere possit?
2. An idem possit pro redemptione captivorum? Vtrumque
affirmamus cum Boët. decif. 126. & decif. 128. 3. Num magi-
stratus telonium suum, de uno eoq; consueto loco, absq; Im-
peratoris consensu in alium transferre possit? Neg. arg. 1. si
cui. 9. ¶ verum. ff. de servit. P. Frider. Mind. lib. 2. de man-
dat. c. 42. n. 4. & 5. 4. Num culpa socii vel aurigæ, nautæ aut
famuli res portantis, non autem proferentis eas ad telo-
nium locio vel domino noceat? Neg. cum Rosenthal. c. 5.
de feud. concl. 40. n. 4. in notat. ad lit. d. & conclus. 41. in fin.
arg. I. fraudati 8. §. 1. ff. de publican. facit. I. fancimus. 22. C. de
pcen. (i) vide Bodin. 1. de repub. 10. P. Gregor. 9. de Repub.
1. ubi de iurib. majestatis copiosè differunt.

V.

Caterūm magistratū ita summo, (a) quām infe-
riori, competit jurisdictio, (b) qua in genere (c)
accepta, est notio civilium & criminalium cau-
sarū, cum statuendi & exequendipotestate. (d)

(a) Ex jure scilicet quo summus magistratus est, Vult. J. R. II, circa fin. crassus igitur eorum error est, qui lmp. juris-
dictiōē non habere scribunt. v. Obrecht. c. 6. de jurisd. n. 39.
(b) A jure dicundo ita dicta, arg. 1. 12. ff. de vulgari & pup subst.
Wes. in 2. ff. de jurisd. & in Oecon. lib. 2. ff. Obrecht. c. 1. de ju-
risd. n. 6. Diff. adl. 3. ff. de jurisd. gl. ad verb. mixtū est. & Bart.
n. 3 Zaf. in rubr. ff. cod. n. 1 (c) Jurisdictionis enim vocabulum
& generis, & speciei loco ponitur, ut multa alia in jure Civili.
Sub jurisdictione in genere accepta, tām mixtū, quām me-
rum Imperium tanquam species comprehēduntur, D. Scip.
Genti. lib. 1. de jurisd. c. 2. Math. Steph. lib. 1. de jurisd. c. 3. Diff.
Obrecht. c. 2. de jurisd. n. 13. Hinc sequitur concessio in feudu
castro

50.

lumi merum imperium Dn. Scip. Gentil de jurisd. 23. Vult.
de feud. l. t. c. 5. n. 5. Diff. Bald in c. quanto. n. 5 in fin. X. de ju-
die. Sub generali tamen jurisdictionis omnimodæ cōcessio-
ne, regalia non venire, recte docet Math. Stephanij lib. 1. de
jurisdict. c. 2. n. 7. Quāsententiam memini etiam Dn. Geor-
gium Ruprecht senior. J. C. parentem meum, pia memoriaræ,
cōsulendo fecitū esse. (d) Dn. Scip. Gentil. lib. 1. de jurisd. c. 1.

VI.

*Jurisdiction in genere accepta dividitur in
jurisdictionem specialiter ita dictam, & me-
rum Imperium. (a) Jurisdiction in specie ita dicta
est notio civilium causarum, cui imperium
mixtum coharet. (b) Merum Imperium est ha-
bere gladij potestatem ad animadvertisendum
in facinorosos homines. (c)*

(a) Magnific. & Clariss. Dn. Proreector & Praeceptor noster
Scip. Gentil. 1. de jurisd. 2. ubi, non addo, inquit, tertia species,
id est, mixtū imperium. nam hoc idem est, quod jurisdictione,
vel certe jurisdictione sic cohārens, ut ab ea diuellinō possit,
recteq; ab Accursio, Cujacio alijsq; dictū, quidquid est juris-
dictio etiam est mixti Imperij & viceversa. Minime tamē
inficior, in quibusdam causis imperium magis cōspici, & ju-
risdictiōne p̄pemodū occultari, qua & inde magis Imperii,
quā jurisdictionis esse dicūtur ab Vlpiano in l. 4. ff. de jurisd.
ubi vocabulū Magis elētiuē ponī, neq; Bart. ad illā l. 4. neq;
Math. Steph. lib. 1. de jurisd. c. 5. n. 38. adhuc mihi persuaserūt
v. Scip. Gentil. lib. 1. de jurisd. c. 24. Thom. Michaēl. concl. 99.
de jurisd. lit. e. (b) l. 3. ff. de jurisd. (c) Ita merum Imperium
definir Vlpian. in d. l. 3. ubi tamen Bartol. & Dd. communi-
merum Imperium definiri negant, proindē illud aliter de-
finiunt, ut videre est ex Obrechto cap. tertio, de jurisdict.

n. 18.

n 18, sed ego cum clarissi Præceptore meo Dn. Scip. Gentil. lib. 1 de jurisdict c. 4. circa fin & lib 3. de jurisdict. c. 3. in princ. Math Steph. lib 1 de jurisdict c. 6 n 19. & seqq alii q; Vlpiani desinitionem pro perfecta agnoscetem, nisi vocabulum Homine redundaret. Nullum enim animal facinororum esse potest, quam homo l.s. si quadr. paup fec. dic. c. firmissime. & c. mulier. 15; q. 1.

VII.

Inter divisiones jurisdictionis reperitur ^E
illa: quod jurisdiction alia sit propria, alia non
propria. ^(a) *Propria alicui jure suo proprio:* ^(b)
Impropria aliunde quam à lege vel principe ^(c)
competit. Estq; hæc vel mandata, ^(d) *vel proro-*
gata. ^(e)

(a) Vult r. I.R. 12. arg. tit ff. de off ejus cui mand est ju-
risd & tit de creral. de offic ord & de off. deleg addel. 15. ff. de
jurisdict. confer qua dicta sunt supra thes. 5. lit. a/ (bj) Hanc
principes habet ex jure illo quo princeps est, nimurum ex L.
Regia. s. sed & quod. I. de r. N. gentium & Civil. l. r. ff. de
const. princ. Inferior verò magistratus, vel jure concessionis
specialis, vel jure magistratus. Merum Imperium speciali
lege, SCro, vel constitutione Principis competit. Mixtum
Imperiū jure mig stratus. l r. ff. de off. eius cui mand est ju-
risdict. An autem præscriptione acquiri possit jurisdictione?
disputant Dd. Que disputatio olim jure Romano inaudita
fuit, imò absurdā. Nostris verè temporibus & utilis & ne-
cessaria. Dn. Scip. Gentil. lib. 3. de jurisdict c. 23. Tradunt au-
tem Dd. acquir i præscriptione jurisdictionem & merum
imperium, & quidem instar rei immobilis, unā cum terri-
torio annis decem inter præseates: inter absentes verò vi-
ginti: Bl in l. fin C. de præscript. long. temp. sed citra territo-
rium

rium, ut res incorporeas, 30. vel 40. annis, cum titulo scilicet
& bona fide per **I**lio **C**. de præscript. long. temp. absq; titulo
vero aut eo, quod vicē tituli habet, in memoriali tempore.
I. hoc jure. **S**. ductus aq[ue] ff. de aq. quotid. c. cum olim. c. audi-
tis. c. audientium. **X**. de præscript. vide **M**ath. Steph. lib. i. de
jurisdic̄t. c. 38. n. 33 & seqq. Quæ sententia vera est, quamvis
potius vi consuetudinis, quam juris autoritate expressa su-
stineatur. vide quæ in simili scribit Bald. Novell. in tract. de
dote. p. 6 priv. 44. Et profectò ejusmodi rationes è jure Ci-
vili, præsertim privato petitæ, in causis regnorum & popu-
lorum, non habent multum ponderis: sed factio[n]es & pri-
vilegia potius & fœdera, & særissimè jus armorum præua-
lent ac præpollent, vt eleganter scribit Dn. Præceptor. Scip.
Gentil. 3. de jurisdic̄t. c. 22. in fin. & i. de jurisdic̄t. c. 27. & di-
sput. de regal. thes. 65. Arnold. Clapmar. 4. de arcan. rerum-
pub. c. i. & passim in illo tot. tract. (c) Vult. i. J. R. 14. (d) Cano-
nes & Practici delegatam vocant. Est autem mādata ju-
risdic̄tio quam quis habet nomine nō suo, sed alieno. Vult.
cit. loc. Cæterū causas mixti Imperii mandari delegarivè
posse probat. I. i. ff. de off. eius cui mand. est jurisdic̄t. Covarr.
3. var. resolut. 20. Dn. Præceptor Scip. Gentil. 2. de jurisd. 24.
At meri Imperii causæ, neque jure Civili. d. l. i. ff. de off.
eius. &c. l. nōm̄o potest. 70. ff. de R. J. l. solent etiam. 6. ff. de
off. procons. neque jure Canonico arg. c. si pro debilitate. in
fin. X. de offic. deleg. c. 1. Clem. de hæret. neque etiam mori-
bus nostris. Zal. in l. 3. ff. de jurisdic̄t. licet contradicant D d.
communiter. Welenb. in w. ff. de off. eius cui mand. est ju-
risd. n. 4. & in w. ff. de jurisd. n. 11. delegari possunt. Dn. Scip.
Gentil. 3. de jurisdic̄t. 29. etiam si quis publici judicij habet
exercitionem ad verla laboret valetudine Dn. Præceptor
Scip. Genti. d. lib. 3. de jurisd. 28. (e) vide Vult. i. l. R. c. 14. n. 17.
Prorogatio autem non recte fit privato Vult. cit. loco **G**od.
ad c. n. 14. **X**. de sequestrat. De illo dubitatur: An recte

C

hat

fiat prorogatio jurisdictionis delegato, cui scilicet à magistratu demandata est jurisdictione? Et verior est sententia affirmativa, l. 1, ubi gl. ff. de judic. Diss. Azo in l. 1. num. 7. C. de jurisdictione. Cyn. in l. si quis in contentu, num. 15. C. de Episc. aud. Zal. in l. 15 ff. de jurisdictione. quorum sententia in ord. Camer. Imp. est approbata, p. 2. tit. 4. §. Zum vierdeien/it. vide Myns. 2. obl. 52 Gail. 1. obl. 33. num. 3.

V III.

Agredimur nunc ad res publicas, (a) inter quas referto, quae ad Rem publicam pertinent, vel jure opportunitatis & defensionis, vel jure patrimonii. Prioris generis sunt fora (b) theatra, (c) stadia, (d) muri (e) portæ, (f) & si qua sunt similia. (g)

(a) Pluribus enim de magistratibus agere, propositum mei jam non est. Interim tamen, qui plura de iis legere cupit, audeat Dn. Scip. Gentil. tract. de jurisd. & Vult. I. J. R. 6. 12. 13. 14 & 15. ubi demagistratib. tam summis, quam inferioribus, eorumq; officiis, jurisdictione, dignitate, ut & munieribus ab illis injunctis latè differunt. (b) Juxta hęc & continentes sunt carceres P. Gregor. 2. de Repub. 7. quos violenter effringerentes capite puniuntur. l. 1. ff. de effractoribus dummodo carceres sint summi Principis Wesenbec. in 20. ff. de effract. Diss. Damhaud. c. 8. prax. criminal. Quod procedit, etiam si incarcерatio in debite facta fuerit, l. in eos. 13. ff. de custod. & exhib. reor, Damhaud. cit. loco. Diss. Bartol. in l. vis eius. C. de probat. alleg. à Wesenbec. cit. loco. (c) Horum nostris temporibus nulla ferè haberi solet ratio, si credimus Fr. Partitio 8 de instit. Reipub. 14. Veteres autem putarunt, multitudini nihil gratius præstari posse, quam fabulas dare & specta-

spectacula ac ludos exhibere Patriit. eit loco. Vnde Theodo-
 sius rex Symmacho valde commendavit theatrorum Ro-
 manorum reparationem & fulcimentum, apud Cassiodor-
 lib. 4. var. Quod si vero adhuc ludos exhibere, volumus, ca-
 veamus oportet, ne quod ad honestae delectationis usum
 inventum est, ad abusum & morum corruptionem conver-
 tatur. Quia de re pulchre differit Tertull. Cypri. libb De spe-
 etac. & novissime P. Gregor. 2. de Repub. c. n. n. 4. (d) Stadia
 sunt, in quibus homines equiq; currunt, ubi cum dubitatur
 uter prior ad stadium pervenerit omnibus ex æquo currēdi
 denuò potestas facienda. v. Vasq. c. 90. cōtrov. n. i. cum seqq.
 & c. 91. n. 5 cum seqq. & c. 92. Aliás cuius equus prior ad me-
 tam pervenit, is victoriā reportat, nisi ipse in medio deci-
 derit Vasq. d c 91. num. 1. cum 3. seqq. (e) Muros sanctos esse,
 Gaius in l. i. ff. de rer. divis. scribit. Sunt enim quodammodo
 divini juris d. l. i. Vnde apparet, non eam tantum esse ratio-
 nem quam adfert Accurs. ad d. l. i. cur muri dicantur sancti,
 quia videlicet Sancta sit in eorum violatores poena capit. Ex
 hac enim ratione & monetae sanctæ essent, cum in ea-
 rum fallarios & adulteratores non minus constituta sit ca-
 pitis poena. l. i. C. de falla moneta: Sed & eam quod quo-
 dammodo divini juris sint, vt rectè animadvertis Gilber.
 Regius. 2. cōtra. 4. Porro Pomponius in l. ult. ff. de re-
 rūm divisione, si quis, inquit, violaverit muros, capite pu-
 nitur. Hoc de muris cuiuslibet alterius civitatis, quam
 Romanæ intelligendum esse vix crediderim Bartol. in d. l.
 ult. Clar. 5. sent. quæst. 68 num. 25. Rol. à Valle, vol. 2. conf. 8.
 Diff. Geedd. in l. 5. num. 17. & 18. ff. de Verb. Signif. Sunt qui-
 dem & in municipiis muri sancti l. Sanctum. 8. § in municipiis.
 l. ff de rer. divis. At certè & bona municipiorum dicun-
 tur publica. l. inter publica, 17 ff. de Verb. Sign. nihilominus
 tamen si quis civitatis alterius, quam Romanæ bona subtra-
 xerit, non punitur ex L. Julia pecularius, qua adversus eum
 C. i. qui

qui civitati Romanæ quid subripuit, constituta est, sed pœna furti. Atque ita contrarietatem, quæ videbatur esse inter Marcianum in l. 4. §. ult ff. ad L Jul. pecul. & Papinianum in l. ob pecuniam. 83. ff. de furt. tolli posse, cum Accursio in d. l. 4. & P. Gregorio. 32. Sytagm. 19. n. 1 puto. Diss. Alc. 1. dis-
punct. 3. Alter Duaren. P. Faber & Fornex. referente Go-
thofr. in d. l. 4. Huc referri potest nobilis quæstio: Num
destruetis mœnibus privilegia civitatis pereant? Distinguendū autem hīc est; aut destructa sunt mœnia ab hoste, aut
propter delictum civitatis. Priori casu privilegia nullatenus
amittuntur. Nam civitas adhuc intellectu quodam, sine
ullo corpore materiali vivit, ejusque anima sine corpore ex-
stat Bald. in margar. sua in verb. ciuitas. Quò pertinet, quod
Pompejum, cum ducentos Senatores, & meliorem civitatis
partem, vrbe secum eduxisset, Cæsariq; mœnia & recta reli-
quisset, exclamasse ferunt, Rempublicam scilicet sine parie-
tibus consistere posse. Nec enim iuria civitatis in mœnibus &
rectis urbis, sed in forma internæ ordinationis consistunt, ut
ex Dione & Bodino scribit Kirchner. disp. Polit. 2. coroll. 8.
lit. b. Posteriori verò casu ciuitas mori dicitur Bald. ad tit. de
pace constant. in verb. Imperialis. num. 8. Ideoque etiam
omnia privilegia amittuntur. Innoc. in c. cum ex injuncto.
num. 2 Extra de novi op. nun. etiam si muri reædificentur &
restaurentur Bellon. conf. 1. Quod intelligo si absque supe-
rioris consensu reædificantur. Ut enim absque huius con-
sensu ciuitas muniri nequit (quod maximum dominationis
arcum sapere videtur Arnoldo Clapmario, lib. 3. de arcan.
Rer. publ. c. 7.) l. sacra loca. 9. §. muros a. & ibi glos. in verb.
nec reficere. ff. de rer. divisi. ita neque destrueti muri reædifi-
cari Bald. in l. si vt proponis. 2. n. 1. C. de nupt. Quod si verò
superioris voluntas acceperit, dicendum puto, amissa privi-
legia recuperari. Videtur enim tunc mortua ciuitas ani-
mam recipere, & quasi resurgere, vide Andr. Gail. 2. obs. 61.

(f) Quæ

(f) Quæ etiam inter res sanctas referuntur, l. i. ff. de rer. divit.
(g) Videatur omnino. P. Gregor 2. de Repub.

IX.

Jure patrimonii ad Rempublicam pertinent
res fisci. Est autem fiscus propriè ararium Prin-
cipis, (a) in quod mulcta & pœna damnatorū, (b)
aliaque de quovis in c. un. quæ sint regalia, (c) in-
feruntur.

(a) Recte dicitur ararium Principis. Estque distinctum
à patrimonio Reipublicæ arg. l. 72. in fin. de contrah. empt.
l. 3. §. 8. ff. de jure fisci. Ræuard. 4. var. 4. Quomodo, igitur, in-
quis, in thesi dicitur, res fisci pertinere ad Rempublicam? R.
licet res fisci propriè ad Principem pertineant; tamen ad
eum non ita pertinent ut patrimoniales, quas habet Prin-
ceps ut Nero, vel Antoninus. Sed pertinent ad Principe m.
ut Principem, ratione scilicet Imperii seu Reipub. cui præst.
Vnde non revera & planè propriæ principis esse dicuntur,
sed quasi propriæ & privatæ, l. 2. §. 2. ff. ne quid in loco publ. l.
paœta conventa, §. 1. ff. de contrah. empt. Sunt igitur res fisci
magis publicæ & ad Rempub. pertinentes, quam privatæ &
propriæ principis, clariss. Dn. Præcept. Scip. Gentil. lib. 2. de
donat. int. vir. & uxor. c. 2. per l. 1. ff. de publ. l. inter. ff. de Ver.
Signif. (b) c. un. quæ sint regal. Ut autem multa à poena dif-
ferat, docet clariss. Dn. Præcept. Scip. Gentil. in disput. de re-
gal. thes. 24. Hic quæri potest: An poena in eum, qui album
prætoris corruperit statuta in l. 7. ff. de jurisd. ad fiscum per-
tineat? Ita vult Zaf. in w. si quis jus dic. non obtemp. Sed
Duaren. in l. 25. §. ult. ff. ad S C. Syllan. & Wefenb. in w. n. 13.
ff. de jurisd. putant eam inter fiscum & actorem esse divi-
dendam. Ego eam soli actori tribuendam existimo, per ea

C 3

quæ

quæ differit Joh. Goedd. ad l. 12. in pr. n. 15. & seqq. ff. de V. S.
(c) Ad quod videantur, Borch. & Sixtini comm. & magnifici
Domini Proreceptoris & Praeceptoris nostri Scip. Gentil. do
eo habita disputatio.

X.

*Coronidis loco de thesauro addo: si inventus
fuerit in loco religioso publico, dimidium inven-
tori, & dimidium fisco competere: Quod si verò
in loco religioso proprio inventus fuerit, penes
inventorem totum jure remanere.*

De priori casu accipio constitutionem Divorum fra-
trum, relatam à Callistrato in l. non intelligitur. 3 § penult.
ff. de J. fisci, & Fridericum I. in c. un. quæ sint regal. De poste-
riori verò casu Hadriani sententiam à Justiniano in § the-
sauros. J. de rer. divisi approbatam. Dominic. Arum. exercit.
Justin. 4. th. 18. Atq; ita sibi concordantes redduntur Imp.
quos tamen nulla subtilitate conciliari posse putavit Egui-
nar. Baro ad d. §. thesauros.

*Et hac pauca in praesenti arum de jure publi-
co posuisse sufficiat: Omnia enim hic cor-
gerere non vacat.*

SOLI DEO GLORIA.

AD

A D

HUMANISSIMVM ATQVE
doctissimum Dn. Respondentem, amicum
Et commensalem suum sua-
vißimum.

Sic insignis honos celebri de stemmate natum
Nec non posse pios commemorare patres.

Gloria sed maior semper vestigia cella

Pectore toto (me iudice) quærere auum.

Exultit eximium præsignis fama parentem,

Qui fuit Aonij portio magna chori.

Hunc gemit alma Themis, Peitho, defletq; Thaleia

Hunc luget Clio, fletq; Minerua potens.

Hunc quod posteritas celebret, quoq; fama superstes,

Ingenium, virtus, vita, Themisq; facit.

Es verè dignus nunc omni munere laudum,

Quod referas mentem, chare Ruprechte, patris.

Te Phœbus nimium primis adamauit ab annis

Et fouit proprio Graia Minerua sinu.

Non tibi desidiae sunt cordi, Murcia languens

Viuax ingeninm non hebetare valet.

Vnica Mœonias tibi visere cura Camœnas,

Et benè scrutari scita verenda Dices.

Instans Cærei sinuosa volumina iuris

Tractibus immensis nunc superare studes

Themata ciuiles latum disiecta per agros,

Nunc das iuridico discutienda gregi,

Haec ars ciuiliis meritò prefertur vbiq;

Qua sine Lex, Rex, Grex, iuraq; sacra iacent.

Ergo virge Themidem, lepidas se etare Camœnas

Militæ capies sicq; brabea tuæ,

Michaël Wendlandus G. Pom.

Alt-dorf, Diss., 1599-1633

ULB Halle
005 607 582

3

TA → OL

W.M.T.

B.I.G.

Farbkarte #13

Centimetres	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Inches	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Blue																			
Cyan																			

Green																			
Yellow																			

Red																			
Magenta																			

White																			
3/Color																			

Black																			

THESES

De

RE PVBLICO.

D. O. M. A.

Permissu superiorum

P R A E S I D E

Clarissimo & Consultissimo Viro

CVN R A D O R I T T E R S -
S I O J C. A N T E C E S S O R E
& Consiliario Norico, Praeceptore
suo observando

Publica disquisitioni subjecta

a

E G A N G O . H E I N R I C O Ruprecht,
Suinfurteni Francone.

cademia Altorphina auditorio Ictorum
Welseriano.

Ad diem XIX. Martii,

ANNO

M D C X I.

AL TOR FII,

und Cunradum Agricolam.

1611 2

131

